

Основні тенденції нормативно-правового регулювання сфери освіти в Україні в умовах європейської інтеграції та глобалізації

Литвиненко Є. В.

*аспірантка кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства
Навчально-науковий інститут права
Сумського державного університету
вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, Україна
orcid.org/0000-0002-4735-3722
evgenia.sumy1994@gmail.com*

Ключові слова: *нормативно-правове регулювання освіти, європейська інтеграція, глобалізація, освіта, Стандарт ESG-2015.*

Стаття присвячена аналізу основних тенденцій нормативно-правового регулювання сфери освіти в Україні в контексті європейської інтеграції та глобалізації. Закономірно, що освіта впливає на становлення особистості, на її подальші інтелектуальні досягнення. Вона становить підґрунтя основоположних соціальних цінностей, які потім знаходять відображення у прояві людини як спеціаліста в певній сфері її діяльності. Останніми роками владою було зроблено багато спроб щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання сфери освіти, можливості імплементації кращих практик зарубіжних країн. Проте констатуємо, що соціальні опитування серед учнів і студентів приводять до висновку, що проблемних питань, які потребують вирішення, залишається все одно багато. У результаті дослідження питань нормативно-правового регулювання освітньої галузі було виокремлено основні проблеми, на яких варто акцентувати увагу й оперативно вирішити. Зокрема: загальна неопрацьованість національних нормативно-правових актів, мала кількість нових положень, які б регулювали та роз'яснювали конкретні питання освітньої діяльності, а також не повною мірою врегульовано питання дистанційного навчання, особливо потребує уваги та законодавчого закріплення навчання в умовах війни, коли здобувач перебуває за кордоном або якщо місто перебуває в зоні активних бойових дій. У результаті проведеного аналізу Конституції України, законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про освіту», «Про вищу освіту» було зазначено, що саме вони містять норми, які регулюють найголовніші питання освіти та її якість.

Підтримуємо позицію представників наукової спільноти щодо необхідності подальшого внесення змін до деяких нормативних актів у контексті їх узгодження з міжнародними стандартами, їх доповнень. Автором було здійснено компаративний аналіз положень, що містить національне законодавство, на предмет відповідності закріпленому у Стандарті ESG-2015, як-от: політика забезпечення якості; розробка та затвердження програм; викладацький склад; управління інформацією; поточний моніторинг і періодичний перегляд програм; циклічне зовнішнє забезпечення якості. Вони містять у собі основоположні ідеї регулювання якості освіти та слугують прикладом для запозичення цих норм у національне законодавство. Розглянуто та досліджено питання дистанційного навчання. В умовах війни та пандемії законодавче врегулювання такого виду навчання є дуже необхідним для успішного провадження навчального процесу на всіх рівнях як в Україні, так і загалом у Європі. Було окреслено напрями подальшого вдосконалення національного законодавства щодо відповідності європейським стандартам.

Main tendencies of normative and legal regulation of education in Ukraine in the conditions of European integration and globalization

Lytvynenko E. V.

Postgraduate Student at the Department of Criminal Law and Judiciary

Educational and Scientific Institute of Law

of Sumy State University

Rymskoho-Korsakov str., 2, Sumy, Ukraine

orcid.org/0000-0002-4735-3722

evgenia.sumy1994@gmail.com

Key words: *regulatory and legal regulation of education, European integration, globalization, education, ESG-2015 standard.*

The article is devoted to the analysis of the main trends of normative and legal regulation of the sphere of education in Ukraine in the context of European integration and globalization. It is natural that education affects the formation of a personality and its further intellectual achievements. It forms the basis of fundamental social values, which are then reflected in the manifestation of a person as a specialist in a certain field of his activity. In recent years, the authorities have made many attempts to improve the regulatory and legal regulation of the field of education, the possibility of implementing the best practices of foreign countries. However, we state that social surveys among pupils and students lead to the conclusion that there are still many problematic issues that need to be resolved. Having studied the issue of normative and legal regulation of the educational sector, the main problems were identified, which should be focused on and promptly resolved. In particular: general incompleteness of national legal acts, insufficient number of new provisions that would regulate and clarify specific issues of educational activity, as well as the issue of distance education is not fully resolved, especially needs attention and legislative consolidation of education in war conditions, the acquirer is abroad or if the city is in a zone of active hostilities. Having analyzed the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine “On Professional Pre-Higher Education”, the Law of Ukraine “On Education” and the Law of Ukraine “On Higher Education”, it was noted that they contain norms that regulate the most important issues of education and its quality.

We support the position of representatives of the scientific community regarding the need for further amendments to some regulatory acts in the context of bringing them into line with international standards and their additions. The author carried out a comparative analysis of the provisions contained in national legislation for compliance with the ESG-2015 Standard, namely: quality assurance policy; development and approval of programs; Teaching Staff; information management; ongoing monitoring and periodic review of programs; cyclic external quality assurance. They contain the fundamental ideas of regulating the quality of education and serve as an example for borrowing these norms into national legislation. The issue of distance learning was considered and researched. In the conditions of war and pandemic, the legislative regulation of this type of education is very necessary for the successful implementation of the educational process at all levels, both in Ukraine and in Europe. Directions for further improvement of national legislation to meet European standards were outlined.

Постановка проблеми. Натепер пріоритетна ціль України в політичному просторі – інтеграція в Європейський Союз (далі – ЄС), це посприяє зміцненню демократичної системи та надасть

нові можливості у сфері транзитних послуг, розвитку новітніх технологій і виробництва, що приведе до залучення нових інвестицій у нашу країну, яких потребує наша економіка. Активна

співпраця України та ЄС у сфері освіти та науки має особливе значення для подальшого посилення взаємозалежності між країнами у сфері бізнесу. Саме тому наша країна як ніколи потребує висококваліфікованих кадрів, які б могли швидко підлаштуватися та сприяти соціальні потреби, вирішувати поставлені завдання, ставити перед собою цілі та покроково їх досягати, що буде сприяти розвитку основних сфер суспільно-державного життя в Україні. Зважаючи на це, актуалізується питання комплексного дослідження основних тенденцій нормативно-правового регулювання сфери освіти в Україні в умовах європейської інтеграції та глобалізації.

Стан опрацювання цієї проблематики. Проблеми нормативно-правового регулювання сфери освіти в Україні в умовах європейської інтеграції та глобалізації досліджували такі вчені, як Л. Кормич, В. Кухарський, В. Луговий та інші. На практиці можемо спостерігати багато проблемних питань, які потребують негайного вирішення, саме тому дослідження вказаної проблематики має велике наукове та практичне значення.

Метою статті є розкриття найбільш актуальних проблем нормативно-правового регулювання сфери освіти в Україні в умовах європейської інтеграції та глобалізації, пошуки їх доповнення та вирішення на підставі аналізу міжнародних стандартів, з погляду необхідності уніфікації українського законодавства та законодавства Європейського Союзу.

Виклад основного матеріалу. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» [1] закріпив ключові пріоритети розвитку освіти в Україні у визначений період. Зокрема: забезпечення поліпшення функціонування й інноваційного розвитку освіти в Україні, підвищення її якості та доступності, інтеграції до європейського освітнього простору зі збереженням національних досягнень і традицій. Більша частина положень зазначеного нормативно-правового акта відображена під час ухвалення нових освітянських законів. Нині, з урахуванням нового законодавства, євроінтеграційних пріоритетів і вимог сучасного суспільства, потрібно імплементувати кращі практики відповідно до міжнародних стандартів.

Як доцільно зауважують науковці, реформи освіти почалися з ухвалення Закону України «Про освіту» [2] у 2017 р., навіть незважаючи на його суперечності й об'єктивну неопрацьованість [3].

Вищезазначеної позицію дотримуються І. Кухарський, О. Іваночко, О. Осередчук, які стверджують, що у сфері освіти України у процесі реформування вже зроблені перші кроки до вдосконалення нормативно-правового регулювання щодо забезпечення якості освіти, серед яких ухва-

лення Закону України «Про вищу освіту» [4], Закону України «Про освіту». Однак нині постає нагальна потреба подальшого розроблення і вдосконалення нормативно-правових актів відповідно до новоухвалених законів у сфері освіти [5]. Погоджуємося з думкою науковців і хочемо зазначити, що прогресивним є одне з положень Закону України «Про освіту», а саме запровадження Реєстру документів про освіту, який містить інформацію із 2000 р. Функціонування єдиної систематизованої інформаційної бази здобутої освіти допоможе значно зекономити час і швидко перевірити інформацію про дійсність документа, спростить усю роботу, яка буде стосуватися підтвердження кваліфікації майбутніх працівників.

Формування системи освіти, інтегрованої в європейський простір освіти та дослідницький простір, є однією із цілей реформаційних процесів в Україні. Базисом до реформування стало вдосконалення нормативно-правового регулювання сфери освіти. Забезпечення її якості в Україні відповідно до європейських стандартів є одним із пріоритетів діяльності вищих органів влади у сфері освіти [5].

Для прикладу варто звернути увагу на Стандарт ESG-2015 (далі – Стандарт) [6], проаналізувати форми закріплення в національному законодавстві деяких його положень. Одним із найголовніших пунктів вищезазначеного Стандарту, на нашу думку, є політика забезпечення якості. У Стандарті зазначається, що заклади повинні виробити політику щодо забезпечення якості, яка є публічною і становить частину їхнього стратегічного менеджменту. Внутрішні зацікавлені особи повинні розробляти і втілювати цю політику через відповідні структури та процеси, залучаючи до цього зовнішніх зацікавлених осіб у цій сфері.

У національному законодавстві це питання закріплене в таких документах, як: Закон України «Про освіту» (розділ 5 (ст. ст. 41–51)); Закон України «Про вищу освіту» (розділ V (ст. 16)); Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки (далі – МОН) України від 1 червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу МОН України від 21 грудня 2017 р. № 1648)); Указ Президента України «Про Положення про національний заклад (установу) України» від 16 червня 1996 р. № 451/95, із змінами; Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» (2010 р., № 926/2010); Стратегія розвитку вищої освіти в Україні до 2021–2031 рр.; Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 р.» від 25 червня 2013 р. № 344/2013; розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії

розвитку освіти в Україні на період до 2021 р.» від 4 вересня 2013 р. № 686-р.

Наступне, не менш важливе, – розроблення та затвердження навчальних програм. У Стандарті зазначається, що заклади повинні реалізовувати процеси розроблення і затвердження своїх програм. Програми треба розробляти так, щоб вони відповідали визначеним для них цілям, включаючи заплановані результати навчання. Потрібно чітко визначити й озвучити кваліфікації, отримані внаслідок навчання за програмою; вони мають відповідати певному рівню національної рамки кваліфікацій вищої освіти, а отже, і рамці кваліфікацій Європейського простору освіти.

У національному законодавстві це питання регулюється такими нормативно-правовими актами, як: Закон України «Про освіту» (ст. 33); Закон України «Про вищу освіту» (п. 17 ч. 1 ст. 1, ч. 3 ст. 10, п. 8 ч. 2 ст. 36); Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р.; наказ МОН України від 26 січня 2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік»; наказ МОН України від 30 квітня 2020 р. № 584 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Для якості освіти дуже важливий викладацький склад. У Стандарті зазначається, що заклади повинні переконатись у компетентності своїх викладачів. Вони мають застосовувати чесні та прозорі процеси щодо прийняття на роботу та розвитку персоналу. У національному законодавстві це питання регулюється такими нормативно-правовими актами: Законом України «Про освіту» (ст. ст. 54, 57–61); Законом України «Про вищу освіту» (ст. ст. 52–60); постановою Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»; постановою КМУ від 19 серпня 2015 р. № 656 «Деякі питання реалізації ст. 54 Закону України «Про вищу освіту»»; постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщені в додатку 12 до Ліцензійних умов у пп. 1–16 п. 5 приміток до вказаного додатка)»; наказом МОН України від 5 жовтня 2015 р. № 1005 «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)»; наказом МОН України від 14 січня 2016 р. № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педаго-

гічним працівникам»; Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим наказом МОН України від 6 жовтня 2010 р.

Інформація дуже важлива в реалізації освітніх програм і потребує управління, саме тому пункт управління інформацією є дуже важливим у забезпеченні якості освіти. У Стандарті зазначається, що заклади повинні забезпечити збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління своїми програмами й іншою діяльністю. У національному законодавстві це питання регулюється такими нормативно-правовими актами: Законом України «Про освіту» (ст. 74); Законом України «Про вищу освіту» (ст. 8); постановою КМУ від 13 липня 2011 р. № 752 «Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти».

Треба також звернути увагу на такий важливий пункт, як публічна інформація. У Стандарті зазначається, що заклади повинні публікувати зрозумілу, точну, об'єктивну, своєчасну та легкодоступну інформацію про свою діяльність з охопленням програм. У національному законодавстві це питання регулюється такими нормативно-правовими актами: Законом України «Про освіту» (ст. 30); Законом України «Про вищу освіту» (ч. 3 ст. 16, ст. 79); Законом України «Про інформацію»; Законом України «Про доступ до публічної інформації».

Важливим є пункт щодо поточного моніторингу та періодичного перегляду програм. У Стандарті зазначається, що заклади мають проводити моніторинг і періодичний перегляд програм, щоб гарантувати, що вони досягають установлених для них цілей і відповідають потребам студентів і суспільства. Ці перегляди повинні приводити до безперервного вдосконалення програми. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, треба інформувати всі зацікавлені сторони. У національному законодавстві це питання регулюється Законом України «Про вищу освіту» (п. 2 ч. 2 ст. 16).

Якісна освіта потребує вдосконалення відповідно до пункту про циклічне зовнішнє забезпечення якості. У Стандарті зазначається, що заклади повинні проходити зовнішнє забезпечення якості відповідно до ESG на циклічних засадах. У національному законодавстві це питання регулюється такими нормативно-правовими актами: Законом України «Про освіту» (ст. ст. 46, 48, 49); Законом України «Про вищу освіту» (ст. ст. 24, 25); Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності»; постановою КМУ № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [5].

Отже, можемо дійти висновку, що натепер законодавці узгоджують національні нормативно-правові акти з європейськими стандартами,

тим самим наближують нашу країну до європейської інтеграції. Передусім ці зміни торкнулися Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», ми можемо спостерігати, що у Стандарті значну увагу приділено якості освіти. На нашу думку, це є доречним і, як ми вже могли спостерігати, гарно врегульовано в національному законодавстві. Також уважаємо за потрібне розробляти так звані «спеціальні закони», які будуть чітко врегульовувати вузькі питання, що сприятиме покращенню якості освіти. Таким прикладом є проект закону від 10 лютого 2022 р. № 7039 «Про освіту дорослих», який визначав би порядок, умови, форми й особливості здобуття освіти дорослими. Також варто розробити Положення про заклади спеціалізованої освіти відповідно до визначеного законом спрямування (мистецького, військового чи наукового спрямування), затвердити у встановленому спеціальним законом порядку, а за приклад взяти Положення про заклад спеціалізованої освіти спортивного профілю зі специфічними умовами навчання в редакції від 6 лютого 2019 р. № 73.

У Законі України «Про освіту» приділена значна увага ліцензуванню освітньої діяльності й акредитації освітніх програм. Передбачено, що ліцензування освітньої діяльності й акредитації освітніх програм є одними з основних інструментів, процедур і заходів із забезпечення та підвищення якості освіти. Доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, перший віцепрезидент Національної академії педагогічних наук України, член робочої групи МОН України з розроблення проекту стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 рр. В. Луговий за результатами участі в першому засіданні підгрупи № 10 «Розбудова системи моніторингу і оцінки якості освіти» запропонував у розділі, що стосується законодавчої основи, унормувати законом, окрім ліцензійно-акредитаційної, також класифікаційно-асоціаційну, особливо рейтингову (інституційна та галузева), підсистему моніторингу й оцінювання якості вищої освіти. Кожна реальна підсистема має бути акредитована (визнана) на державно-громадському рівні [7].

Важливим натеper питанням для всіх європейських учнів, а особливо учнів в Україні, країні, яка перебуває у стані війни, є дистанційне навчання, його законодавче визначення та врегулювання. Нові виклики, як-от пандемія та війна, змушують розробляти нові ефективні способи навчання. Нині чинні наказ МОН від 25 квітня 2013 р. № 466, Положення про дистанційне навчання, але в результаті його дослідження можемо побачити в п. 1.3, що це Положення поширюється на дистанційне навчання у:

– професійно-технічних навчальних закладах (далі – ПТНЗ);

– вищих навчальних закладах (далі – ВНЗ);

– закладах післядипломної освіти або структурних підрозділах вищих навчальних закладів, наукових і освітньо-наукових установ, що здійснюють післядипломну освіту [8].

Уважаємо, що дистанційне навчання є актуальним не тільки для вищезазначених категорій, а також для загальноосвітніх навчальних закладів. На нашу думку, урегулювання на законодавчому рівні цього питання необхідне для подальшого функціонування навчального процесу.

Оскільки вдосконалення й усунення прогалин стосовно цього питання є нагальними, група народних депутатів зареєструвала у Верховній Раді проект закону № 7355 від 6 травня 2022 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо організації дистанційного навчання» [9]. Документом пропонується змінити закони «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», запровадити національну платформу дистанційного та змішаного навчання внутрішньо переміщених здобувачів освіти та тих, які вимушено перебувають за кордоном. Також має бути передбачений електронний облік результатів оцінювання у вигляді електронного журналу, електронного щоденника, електронного свідоцтва досягнень, які мають бути ліцензовані та сертифіковані відповідно до чинного законодавства [10].

Уважаємо, що це є доречним і допоможе вдосконалити систему освіти в Україні. Війна та пандемія ставлять освітню діяльність в такі умови, що можливе лише дистанційне навчання, саме тому це питання є досить актуальним і потребує нормативного та технічного врегулювання для надання якісної освіти.

Висновки. Проведений аналіз дозволяє дійти висновку, що є нормативно-правові акти, які безпосередньо стосуються забезпечення якості освіти, і такі, що мають опосередкований вплив, однак деякою мірою визначають процеси чи процедури. Так звані «допоміжні» нормативно-правові акти можуть бути у вигляді методичних рекомендацій, а також у вигляді інших документів, виданих Міністерством освіти і науки України або іншими уповноваженими органами, які будуть містити правила оцінювання управлінської діяльності та формуватимуть критерії, яким повинен відповідати заклад освіти. Натеper одними з найголовніших законів у сфері регулювання освіти є Закон України «Про освіту» та Закон України «Про вищу освіту». Нами було проведено аналіз і зроблений висновок, що ці два закони нині містять багато нового та корисного, як-от Реєстр документів про освіту, який працює та спрощує роботу майбутнім роботодавцям та іншим особам,

яким потрібно отримати дані про вищу освіти певної особи.

Нині, коли наша держава перебуває на етапі соціально-економічних і політико-правових перетворень у зв'язку з європейською інтеграцією та глобалізацією, здійснюється запозичення європейських стандартів у національне законодавство. Прикладом цього може слугувати Стандарт ESG-2015, у якому закладені основні пункти, які впливають на якість освіти. Переконались, що більшість із них вже можна знайти закріпленими в наших нормативно-правових актах, їх успішно застосовують у навчальних закладах.

Одне з найважливіших питань натепер – дистанційна освіта. У реаліях сьогодення, коли весь цивілізований світ зіткнувся з пандемією, а наша країна

ще й і з війною, дистанційне навчання з кожним днем стає актуальним для більшості людей. Саме тому від правильного та розумного законодавчого закріплення основних положень стосовно організації дистанційного навчання залежить ефективність такої форми освіти. У результаті проведеного аналізу національного законодавства із цього питання з'ясовано, що нині існує Положення про дистанційне навчання, але, на наш погляд, воно потребує доопрацювань, а також вважаємо за доцільне ухвалити проєкт закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо організації дистанційного навчання». На підставі проведеного дослідження можемо зробити висновок, що це питання є актуальним і потребує подальших законодавчих редагувань і наукових пошуків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні : Указ Президента України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 926/2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926/2010#Text>
2. Про освіту : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № № 38–39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Кормич Л. Сучасні тенденції реформування системи вищої освіти України: здобутки і проблеми. *Актуальні проблеми політики*. 2017. Вип. 60. С. 179–188.
4. Про вищу освіту : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № № 37–38. Ст. 2004. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1444301441120304>
5. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій : посібник / В. Кухарський та ін. ; за ред. В. Кухарського, О. Осередчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 248 с.
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). ТОВ «ЦС», 2015. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
7. Луговий В. Проблема освітньої якості в стратегії розвитку вищої освіти в Україні. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2020. № 2 (2). URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/74/103>
8. Положення про дистанційне навчання : наказ Міністерства освіти і науки України. 2013. № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>
9. Про внесення змін до деяких законів України щодо організації дистанційного навчання : проєкт закону. *Відомості Верховної Ради України*. 2022. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39575>
10. Дистанційне навчання узаконять – буде національна платформа. *Закон і бізнес*. 2022. URL: <https://zib.com.ua/ua/151360.html>

REFERENCES

1. Decree of the President of Ukraine [On measures to ensure the priority development of education in Ukraine] № 926/2010 (2010). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926/2010#Text> [in Ukrainian].
2. Law of Ukraine [On education] (2017) 38–39, 380. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].
3. Kormych L.I. Modern trends of reforming the higher education system of Ukraine: achievements and problems. *Actual problems of politics*. 2017. 60. P. 179–188 [in Ukrainian].
4. Law of Ukraine [On higher education] (2014). 37–38. 2004. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1444301441120304> [in Ukrainian].
5. Kuharskyi V., Osredchuk O. System of quality assurance of education in Ukraine: development based on European standards and recommendations. Guide V. Kuharskyi, O. Osredchuk, M. Mazurkevich and others; under the editorship V. Kuharskyi, O. Osredchuk. Lviv : LNU named after Ivan Franko, 2018. 248 p. [in Ukrainian].

6. Standards and recommendations for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG) (2015). Retrieved from: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf [in Ukrainian].
7. Lugovoi V.I. The problem of educational quality in the strategy of development of higher education in Ukraine. *Bulletin of the National Academy of Sciences of Ukraine*. 2020. № 2 (2). Retrieved from: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/74/103> [in Ukrainian].
8. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine [Regulations on distance learning] (2013). 466. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> [in Ukrainian].
9. Draft law [On amendments to some laws of Ukraine regarding the organization of distance education] (2022). Retrieved from: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39575> [in Ukrainian].
10. Distance education will be legalized – there will be a national platform. *Law and Business*. 2022. Retrieved from: <https://zib.com.ua/ua/151360.html> [in Ukrainian].